

16 ноября 2023 г. | ВИКОНАВЧЕ РЕЗЮМЕ

Співпраця Білорусі з Росією з метою систематичної депортації українських дітей

ЗВІТ CONFLICT OBSERVATORY

Yale SCHOOL OF PUBLIC HEALTH
Humanitarian Research Lab

© 2023 Humanitarian Research Lab at Yale School of Public Health, New Haven

This report was produced as part of the Conflict Observatory with the support of the Bureau of Conflict and Stabilization Operations, United States Department of State. This report does not necessarily represent the views of the United States Government. Learn more at <https://conflictobservatory.org>.

The Faculty Director of the Humanitarian Research Lab (HRL) at Yale School of Public Health is Dr. Kaveh Khoshnood. Report production was overseen by Nathaniel Raymond, Executive Director of the HRL, and produced by the Lab's research team led by Caitlin Howarth. All analysis was conducted by the Humanitarian Research Lab.

Citation | “ВИКОНАВЧЕ РЕЗЮМЕ: Співпраця Білорусі з Росією з метою систематичної депортації українських дітей” 16 November 2023. Humanitarian Research Lab at Yale School of Public Health: New Haven.

I. ВИКОНАВЧЕ РЕЗЮМЕ

Лабораторія гуманітарних досліджень Єльської школи громадської охорони здоров'я (Yale HRL) виявила, що щонайменше 2,400 дітей з України віком від шести до 17 років були вивезені до Білорусії в період з початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну 24 лютого 2022 року та 30 жовтня 2023 року.¹ Росія та Білорусія спільно націлені на вивезення дітей з України, координуючи їхнє транспортування з окупованої України до Росії та далі до Білорусії, а також піддають дітей перевихованню, іноді включаючи військову підготовку. Безпосередня причетність Білорусії до примусової депортациї дітей Росією є співпрацею з депортацийною діяльністю, яку проводить Росія, про що раніше повідомляв Yale HRL.² Це спільне зусилля Білорусії та Росії через Союзну Державу.

Це дослідження демонструє співучасть і підтримку Білорусією системні кампанії Росії з депортациї дітей, яка була предметом ордерів на арешт, виданих Міжнародним кримінальним судом за ймовірні воєнні злочини в березні 2023 року.³ Ці дії Білорусії та Росії суперечать загальноприйнятим заходам захисту дітей під час збройних конфліктів, закріпленим у документах міжнародного гуманітарного права (МГП) та міжнародного права прав людини (МППЛ), сторонами яких є обидві країни. Неважаючи на те, що цей звіт не є юридичним аналізом діяльності Білорусі та Росії, Yale HRL приходить до висновку, що заявлені причини депортациї цих дітей не відповідають статті 49 четвертої Женевської конвенції, яка говорить: "Індивідуальні або масові насильницькі переміщення, а також депортациї осіб, які користуються захистом, з окупованих територій до території окупованої держави або будь-якої іншої країни, окупованої чи ні, заборонені, незалежно від їх мотивів".⁴

Неважаючи на те, що компонент більш масштабної російської кампанії примусової депортациї, Білоруський випадок задокументований у цьому звіті є унікальним з двох причин. По-перше, на думку Білорусії, час перебування дітей у Білорусі є тимчасовим. Єльський HRL не виявив доказів постійної передачі (включаючи примусове усиловлення або опікунство) дітей, перевезених з України до Білорусії після повномасштабного вторгнення Росії на початку 2022 року. По-друге, нинішня справа Білорусії, схоже, покладається на кількох недержавних суб'єктах для виконання.

Кількість батьків та законних опікунів дітей з України вивезених до Білорусі, які зрештою надали згоду, яку можна вважати добровільною та змістовою, залишається інформаційною прогалиною, але докази, розглянуті Єльським HRL, чітко вказують на те, що добровільна та змістовна згода була надана не у

всіх випадках.⁵ Однак докази, розглянуті Єльським HRL, чітко вказують на існування підгрупи дітей, для яких вільна та значуча згода батьків та/або опікунів, швидше за все, не була отримана. Це націлювання та переміщення вразливих дітей з України в аналогічних умовах і тими самими та спорідненими суб'єктами, як стверджується, є депортациєю.⁵ На додаток до добрі задокументованої історії депортаций дітей з України, цей звіт демонструє додаткові причини, чому згода не могла вважатися добровільною та змістовою.

Багато дітей, які підлягають депортaciї до Білорусії, належать до дуже вразливих груп населення, для яких отримати повноцінну, вільну та змістовну згоду складніше, включаючи дітей-сиріт, дітей з інвалідністю, дітей з малозабезпечених сімей, дітей з батьками-військовослужбовцями та дітей з багатодітних сімей. Найбільш яскраво це демонструє російська окупаційна посада, яка готує довіреності на щонайменше 30 дітей-сиріт для депортациї до Білорусі. Російські чиновники також скасували вимоги щодо документів, необхідних для того, щоб діти могли перетнути кордон з окупованої Росією України в частині Росії. Нарешті, контекст окупації, в якому відбувається ідентифікація дітей, є дуже примусовим, з великою кількістю випадків позасудових затримань та зникнень.⁶

Деякі з дітей, задокументованих у цьому звіті, були ідентифіковані та завербовані для депортациї до Білорусії Слідчим комітетом, внутрішнім органом кримінального розслідування федерального уряду Росії, який може надати будь-яку згоду, що підлягає примусу і, отже, є невільною. Ці дії, а також задокументована історія депортациї дітей з України до Росії свідчать про те, що діяльність, задокументована в цьому звіті, потребує термінового перегляду, щоб переконатися, що згода була отримана належним чином. Міжнародне розслідування умов згоди, включаючи будь-які медичні процедури або лікування, проведені після депортациї, необхідне для того, щоб визначити, чи згода була надана змістовою і чи відповідала вона лікуванню, яке було надано.

КЛЮЧОВІ ВИСНОВКИ

1) Понад 2442 дітей з України перевезено щонайменше до 13 закладів у Білорусі:

Єльський HRL виявив, що понад 2442 дітей з України у віці від шести до 17 років були доставлені щонайменше в тринадцять установ в Білорусі після повномасштабного вторгнення Росії в Україну 24 лютого 2022 року. Дітей вивозили з щонайменше 17 міст по всій Україні хвилями, які тривають до дати публікації. Понад 2050 дітей з України були перевезені до закладу "Діброва" в Білорусі в період між Березнем 2022 року та Травнем 2023 року.⁷ Решта, приблизно 392 дитини, були розміщені у інших 12 закладів. Дітей переселили з міст та селищ України в Донецькій, Луганській, Херсонській та Запорізькій областях, в тому числі: Харцизьк, Макіївка, Єнакієве, Чистякове, Горлівка, Шахтарське, Донецьк, Маріуполь, Волноваха, Іловайськ, Бердянське, Ясинувата, Сніжне, Кіровськ, Дебальцеве, Лисичанська, Василівського.⁸

2) Систематичним зусиллям Росії щодо виявлення, збирання, транспортування та перевиховання українських дітей сприяла Білорусь:

Федеральний уряд Росії та білоруський режим працювали разом, щоб координувати та фінансувати переміщення дітей з окупованої Росією України через Росію до Білорусі. Переміщення дітей з окупованої Росією України до Білорусі остаточно узгоджується між президентом Росії Володимиром Путіним та авторитарним лідером Білорусі Олександром Лукашенко через Союзну державу, наднаціональне утворення, що складається з Росії та Білорусі.⁹ Ці програми сприяли як російські, так і білоруські сили безпеки: Слідчий Комітет Росії - федеральна державна установа, підзвітна президенту Володимиру Путіну і відповідальна за кримінальні розслідування - відіграв значну роль у виявленні дітей в Україні для переміщення до Білорусі, тоді як білоруські «Внутрішні Війська Білорусі» підпорядкували дітей з України до військової підготовки.¹⁰

3) Лукашенко безпосередньо керував діями Білорусі в координації з Росією:

переміщення дітей з України до Білорусі, а також їх перевиховання та військова підготовка здійснювалися спільно під керівництвом і співфінансувалися авторитарним лідером Білорусі Олександром Лукашенко в прямій координації з президентом Росії Володимиром Путіним [Малюнок 3].¹¹ Лукашенко схвалив використання білоруських організацій для допомоги в перевезенні дітей з України до Білорусі, фінансував їх перевезення через спільний російсько-білоруський бюджет Союзної держави та працював

з різними провладними акторами, щоб сприяти перевезенню дітей з України до Білорусі.¹² У 2022 році Лукашенко режим також ухвалив законодавство про обов'язкову про-режимну освіту, до якої діти з України були піддані.¹³ Лукашенко, а також члени Союзної держави і провладні актори, також неодноразово відвідали дітей, перевезених з України до Білорусі.¹⁴

4) Слідчий комітет Росії, Міністерства Освіти колишніх так званих Луганської Народної Республіки (ЛНР) та Донецької Народної Республіки (ДНР), а також пов'язані з режимом організації з обох країн сприяли переміщенню дітей з окупованої України до Білорусі:

Слідчий комітет Росії та Міністерство Освіти колишніх так званих ЛНР та ДНР визначили та націлили дітей з окупованої Росією України щоб відправлятися у різні установи у Білорусі, принаймні, в одну з яких піддавав дітей з України військовій підготовці.¹⁵ Міністерство Освіти колишньої так званої ЛНР також підготувало довіреності для 30 нібито сиріт бути перевезеними з України до Білорусі.¹⁶ Крім того, Єльський HRL виявив різні про-Російські та про-Білоруські режимні організації, що сприяють переміщенню дітей з України до Білорусі та піддають їх перевихованню. HRL Єльського університету встановив, що Білоруський громадський діяч Олексій Талай (та його однайменний фонд); Білоруський державний виробник калію ВАТ "Білоруськалій"; та Ольга Волкова, передбачуваний директор Донецької неурядової організації «Дельфіни», зіграли ключову роль в депортації дітей з України до Білорусі.¹⁷ Крім того, HRL Єльського університету встановив, що Білоруський Республіканський Союз Молоді та Білоруські відділення ультра-націоналістичних мотоклубів бойовиків проросійського режиму Нічні Вовки та Нічні Валькірії були залучені в перевихованні дітей з України.¹⁸

5) Дітей з окупованої України перевезли до Білорусі через Росію:

Єльський HRL приходить до висновку, що діти були перевезені з окупованої Росією України до Ростова-на-Дону в Росії, а потім вивезені залізницею з Ростова-на-Дону до Білорусі.¹⁹ Залізничний маршрут Ростов-Мінськ відповідає маршруту, описаному в листі від 21 березня 2023 року від Дмитра Мезенцева, Державного секретаря Союзної держави, до генерального директора ВАТ "Російської залізниці" Олега Валентиновича Білозерова, в якому детально викладаються плани по переселенню 2000 дітей з України до Білорусі у 2023 році.²⁰ За наявною на сьогоднішній день інформацією, включаючи альтернативний аналіз доступних маршрутів транспортування з пунктів відправлення дітей, Єльський HRL не виявив жодної інформації,

що вказує на те, що діти з України були перевезені з окупованої Росією території України до Білорусі без попереднього проїзду через саму Росію.

6) Більше половини закладів, в яких утримуються українські діти, були залучені до перевиховання, військової підготовки або передбачувану медичну діяльність:

Єльський HRL встановив, що щонайменше дев'ять груп дітей з України були піддані прорежимному перевихованню принаймні у восьми з 13 місць, зазначених у цьому звіті.²¹ HRL Єльського університету визначає перевиховання як просування культурних, історичних, суспільних та патріотичних посилив або ідей, які служать політичним інтересам режимів Білорусі та Росії.²² Крім того, щонайменше шість груп дітей з України пройшли військову підготовку у Білорусі, в тому числі Білоруськими службами внутрішньої безпеки - "Внутрішніми Військами Білорусі".²³ Зусилля з перевиховання були організовані мережею Російських та Білоруських чиновників та організацій, включаючи провладні організації громадянського суспільства, ультранаціоналістичні войовничі екстремістські групи, державні промислові компанії, місцеві організації в Білорусі та політиків, що підтримують режим.²⁴ Кілька груп дітей з України загальною кількістю понад 67 були доставлені до лікарень Білорусі між березнем 2022 року та квітнем 2023 року для нібито для медичного лікування та того, що офіційні особи режиму Лукашенка називають "реабілітацією".²⁵

7) Кількість дітей, які залишаються в Білорусі, невідома:

ключові фігури, які беруть участь у перевезення дітей з окупованої України до Білорусі, бездоказово стверджують, що всі діти були повернуті в Україну.²⁶ Однак перевезення українських дітей до Білорусі на «оздоровлення» триває з 2016 року - зі значним збільшенням після повномасштабного вторгнення у 2022 році.²⁷ Для кожної групи дітей, зазначених у цьому звіті, Єльський HRL не змог ідентифікувати чіткі, послідовні і підкріплюючі дані, які підтверджують (1), що конкретні групи дітей залишилися в ідентифікованих установах в Білорусі або (2) що ідентифіковані діти повернулися до окуповану Росією Україну з Білорусі.

ENDNOTES

1. All statements in this key finding represent an aggregate total based on Yale HRL's analytic synthesis of findings.
2. Khoshnood, Kaveh, Nathaniel A. Raymond and Caitlin N. Howarth et al., "Russia's Systematic Program for the Re-education and Adoption of Ukraine's Children," February 14, 2023, Humanitarian Research Lab at Yale School of Public Health: New Haven, <https://hub.conflictobservatory.org/portal/sharing/rest/content/items/97f919ccfe524d31a241b53ca44076b8/data>.
3. International Criminal Court, "Situation in Ukraine: ICC judges issue arrest warrants against Vladimir Vladimirovich Putin and Maria Alekseyevna Lvova-Belova," March 17, 2023, <https://perma.cc/3BYX-RPF5>, <https://www.icc-cpi.int/news/situation-ukraine-icc-judges-issue-arrest-warrants-against-vladimir-vladimirovich-putin-and>.
4. International Humanitarian Law Databases, "Article 49 - Deportations, transfers, evacuations," ICRC, <https://ihl-databases.icrc.org/en/ihl-treaties/gciv-1949/article-49?activeTab=default>, <https://perma.cc/BQ9S-W2Z6>.
5. Khoshnood, Kaveh, Nathaniel A. Raymond and Caitlin N. Howarth et al., "Russia's Systematic Program for the Re-education and Adoption of Ukraine's Children," February 14, 2023, Humanitarian Research Lab at Yale School of Public Health: New Haven, <https://hub.conflictobservatory.org/portal/sharing/rest/content/items/97f919ccfe524d31a241b53ca44076b8/data>; International Criminal Court, "Situation in Ukraine: ICC judges issue arrest warrants against Vladimir Vladimirovich Putin and Maria Alekseyevna Lvova-Belova," March 17, 2023, <https://perma.cc/3BYX-RPF5>, <https://www.icc-cpi.int/news/situation-ukraine-icc-judges-issue-arrest-warrants-against-vladimir-vladimirovich-putin-and>.
6. Khoshnood, Kaveh, Nathaniel A. Raymond and Caitlin N. Howarth et al, "Extrajudicial Detentions and Enforced Disappearances in Kherson Oblast," 18 November 2022, Humanitarian Research Lab at Yale School of Public Health: New Haven, <https://perma.cc/MW6K-GSSW>, <https://hub.conflictobservatory.org/portal/sharing/rest/content/items/90f22f80754042c597f85529c42e8f6b/data>.
7. All statements in this key finding represent an aggregate total based on Yale HRL's analytic synthesis of findings
8. Sources B001, B002, B003, B004, B005, and B001 have been withheld for protection concerns. ; Информационно-аналитический портал Союзного государства, "Союзное государство в зеркале СМИ за 10 мая," soyuz.by, <https://archive.ph/IIIFR>, <https://soyuz.by/obzor-smi/soyuznoe-gosudarstvo-v-zerkale-smi-za-10-maya-1>. ; Sputnik Беларусь, "Алексей Талай создает российско-белорусский фонд для помощи Донбассу," June 5, 2023, <https://archive.ph/WAN0t>, <https://sputnik.by/20230506/alexsey-talay-sozdaet-rossiysko-beloruskiy-fond-dlya-pomoschi-donbassu-1075267833.html>.
9. ТАСС, "Мезенцев: Помощь Детям Донбасса стала Мероприятием Союзного Государства," September 23, 2023, <https://perma.cc/Z4C6-QRN5>, <https://tass.ru/obschestvo/15853367>. ; Source B012 has been withheld for protection concerns.
10. Sources B006, B008, B009 have been withheld for protection concerns.
11. Sources B010, B011 have been withheld for protection concerns. ; Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, "Уручэнне Генеральскіх Пагонаў Вышэйшаму Афіцэрскаму Складу," accessed September 15, 2023, <https://archive.ph/Y2gCu>, <https://president.gov.by/special/be/events/vruchenie-generalskih-pogon-vysshemu-oficerskomu-sostavu>. ; Президент Республики Беларусь, "Заседание Высшего Государственного Совета Союзного Государства," accessed August 9, 2023, <https://archive.ph/Zj3lx>, <https://president.gov.by/ru/events/zasedanie-vysshego-gosudarstvennogo-soveta-soyuznogo-gosudarstva>.
12. БЕЛТА, "Мы получили поддержку и согласие Президента", Талай об организации помощи детям из Донбасса," June 17, 2023, <https://archive.ph/TihSJ>, <https://www.belta.by/society/view/my-poluchili-podderzhku-i-soglasie-prezidenta-talaj-ob-organizatsii-pomoschi-detjam-iz-donbassa-572397-2023/>; Sources B012, B013 have been withheld for protection concerns. ; Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, "Уручэнне Генеральскіх Пагонаў Вышэйшаму Афіцэрскаму Складу," accessed September 15, 2023, <https://archive.ph/Y2gCu>, <https://president.gov.by/special/be/events/vruchenie-generalskih-pogon-vysshemu-oficerskomu-sostavu>.
13. Freedom House, "Belarus: Freedom in the World 2023 Country Report," accessed August 8, 2023, <https://archive.ph/Kmb46>, <https://freedomhouse.org/country/belarus/freedom-world/2023>.
14. Sources B014, B015, B016, B017 have been withheld for protection concerns.
15. Sources B009, B018, B456 have been withheld for protection concerns. ; @6-Б класс МБОУ г.Горловки "Школа 42," VK, March 13, 2023, <https://perma.cc/9SMP-N3J3>, https://vk.com/wall-199308208_1252.F41.
16. Source B019 has been withheld for protection reasons.

17. Sources B020, B021, B022, B023, B024, B025 have been withheld for protection reasons.
18. Sources B026, B027, B028, B033, B034 have been withheld for protection reasons.
19. Sources B037, B038, B039, B040 have been withheld for protection reasons.
20. Source B041 has been withheld for protection reasons.
21. Sources B042, B043, B044, B045, B046, B047, B048, B049, B028, B078, B468 have been withheld for protection reasons.; @berezka_belagruda, Telegram, edited August 14, 2022, <https://archive.ph/fy2KO>, https://t.me/berezka_belagruda/3200.
22. Khoshnood, Kaveh, Nathaniel A. Raymond and Caitlin N. Howarth et al., "Russia's Systematic Program for the Re-education and Adoption of Ukraine's Children," February 14, 2023, Humanitarian Research Lab at Yale School of Public Health: New Haven, <https://hub.conflictobservatory.org/portal/sharing/rest/content/items/97f919ccfe524d31a241b53ca44076b8/data>.
23. Sources B049, B050, B422, B444, B054, B078, B457 have been withheld for protection reasons.
24. Sources B051, B052, B053, B054, B056 have been withheld for protection reasons.
25. All statements in this key finding represent an aggregate total based on Yale HRL's analytic synthesis of findings.; Source B041 has been withheld for protection reasons.; TACC, "Мезенцев: Помощь Детям Донбасса Стала Мероприятием Союзного Государства," September 23, 2022, <https://perma.cc/Z4C6-QRN5>, <https://tass.ru/obschestvo/15853367>.
26. Sources B057, B058, B059, B060, B445 have been withheld for protection reasons.
27. Министерство иностранных дел Республики Беларусь, "Ответ Пресс-Секретаря МИД А.Глаза На Вопрос «БелТА» в Связи с Саммитом Совета Европы 16-17 Мая 2023 г," Accessed August 8, 2023, <https://archive.ph/gNB9f>, https://www.mfa.gov.by/print/press/news_mfa/f678b080ea20c637.html; ; ТАСС, "Мезенцев: Помощь Детям Донбасса Стала Мероприятием Союзного Государства," Accessed August 9, 2023, <https://perma.cc/Z4C6-QRN5>, <https://tass.ru/obschestvo/15853367>. ; Kiborg News, "Білорусь краде українських дітей," June 5, 2023, <https://archive.ph/o3MpZ>, <https://kiborg.news/2023/06/05/bilorus-krade-ukrayinskyh-ditej/>. ; Kiborg News, "Білорусь краде українських дітей," June 5, 2023, <https://archive.ph/o3MpZ>, <https://kiborg.news/2023/06/05/bilorus-krade-ukrayinskyh-ditej/>. ;
28. Freeman, Lindsey, Alexa Koenig, and Eric Stover, "Berkeley Protocol on Digital Open Source Investigations," Human Rights Center, January 30, 2022, <https://perma.cc/V8EN-QS9V>, <https://humanrights.berkeley.edu/berkeley-protocol-digital-open-source-investigations>.; Source B168 has been withheld for protection reasons.;
29. ТАСС, "Мезенцев: Помощь Детям Донбасса Стала Мероприятием Союзного Государства," September 23, 2023, <https://perma.cc/Z4C6-QRN5>, <https://tass.ru/obschestvo/15853367>. ; Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, "Уручэнне Генеральскіх Пагонаў Вышэйшаму Афіцэрскаму Складу," accessed September 15, 2023,<https://archive.ph/Y2gCu>, <https://president.gov.by/special/be/events/vruchenie-generalskih-pogon-vysshemu-oficerskomu-sostavu>.
30. Human Rights Watch, "Belarus," <https://archive.ph/mXNU1>, <https://www.hrw.org/europe/central-asia/belarus>.; The Economist Intelligence Unit, "Belarus," Accessed August 8, 2023, <https://archive.ph/QfK9t>, <https://country.eiu.com/belarus>.; Freedom House, "Belarus: Freedom in the World 2023 Country Report," Accessed August 8, 2023, <https://archive.ph/Kmb46>, <https://freedomhouse.org/country/belarus/freedom-world/2023>.
31. The Clingendael Institute, "Historical and Legal Context of the Union State of Russia and Belarus," <https://archive.ph/tcAms>, <https://www.clingendael.org/pub/2021/an-ever-closer-union/2-historical-and-legal-context/>.
32. Ibid.
33. Sheftalovich, Zoya, "Belarus' Lukashenko: 'The Only Mistake We Made' Was Not Finishing off Ukraine with Russia in 2014," Politico, June 2, 2023, <https://archive.ph/cF0Dc>, <https://www.politico.eu/article/belarus-alexander-lukashenko-mistake-not-invade-ukraine-russia-2014-vladimir-putin/>; Karmanau, Yuras, "Belarusians Wary of Being Drawn into Russia's War in Ukraine," PBS NewsHour, <https://archive.ph/g1EWM>, <https://www.pbs.org/newshour/world/belarusians-wary-of-being-drawn-into-russias-war-in-ukraine>. ; Coakley, Amanda, "Lukashenko Is Letting Putin Use Belarus to Attack Ukraine," Foreign Policy, February 24, 2022, <https://archive.ph/5IKCq>, <https://foreignpolicy.com/2022/02/24/russia-ukraine-war-belarus-chernobyl-lukashenko/>.
34. Президента Республики Беларусь, "О Пребывании Граждан Украины в Республике Беларусь № 420 От 30 Августа 2014 г," Accessed August 9, 2023, <https://archive.ph/aG76t>, <https://president.gov.by/ru/documents/ukaz-420-ot-30-avgusta-2014-g-9659>; "Президента Республики Беларусь, "Об Изменении Указа Президента Республики Беларусь (Корректируется Указ № 420 От 30 Августа 2014 г.) Указ № 326 От 14 Сентября 2022 г," Accessed August 9, 2023, <https://archive.ph/wGjKk>, [https://president.gov/by/ru/documents/ukaz-no-326-ot-14-sentyabrya-2022-g](https://president.gov.by/ru/documents/ukaz-no-326-ot-14-sentyabrya-2022-g); Президент России, "Указ «О мерах, осуществляемых в субъектах Российской Федерации в связи с Указом Президента Российской Федерации от 19 октября 2022 г. №

756»," October 27, 2022, <https://archive.ph/lThVI>, <http://kremlin.ru/events/president/news/69632>. ; Venice Commission, "Belarus - Constitution (with Amendments Adopted by Referendum of 27 February 2022)." Accessed August 21, 2023, <https://perma.cc/5XU4-CBQ9>, [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-REF\(2022\)034-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-REF(2022)034-e); Freedom House, "Belarus: Freedom in the World 2023 Country Report," Accessed August 8, 2023, <https://archive.ph/Kmb46>, <https://freedomhouse.org/country/belarus/freedom-world/2023>.

35. Source B061 has been withheld for protection reasons.; Source B062 has been withheld for protection reasons.
Система ГАРАНТ, "Указ Губернатора Ростовской Области От 9 Марта 2023 г. N 20"О Дополнительных Мерах По Реализации Указа Президента Российской Федерации От 19 Октября 2022 г. N 757", accessed August 21, 2023, <https://archive.ph/uz6g1>, <http://ivo.garant.ru/#/document/406505903/paragraph/1/doclist/7070:0>.
36. Министерство иностранных дел Республики Беларусь, "Ответ Пресс-Секретаря МИД А.Глаза На Вопрос «БелТА» в Связи с Саммитом Совета Европы 16-17 Мая 2023 г," Accessed August 8, 2023, <https://archive.ph/gNB9f>, https://www.mfa.gov.by/print/press/news_mfa/f678b080ea20c637.html;
37. Khoshnood, Kaveh, Nathaniel A. Raymond and Caitlin N. Howarth et al., "Russia's Systematic Program for the Re-education and Adoption of Ukraine's Children," 14 February 2023, Humanitarian Research Lab at Yale School of Public Health: New Haven, <https://hub.conflictobservatory.org/portal/sharing/rest/content/items/97f919ccfe524d31a241b53ca44076b8/data>.
38. Президента Республики Беларусь, "О Пребывании Граждан Украины в Республике Беларусь № 420 От 30 Августа 2014 г," Accessed August 9, 2023, <https://archive.ph/aG76t>, <https://president.gov.by/ru/documents/ukaz-420-ot-30-avgusta-2014-g-9659>.
39. @alexey_talai, Telegram, <https://perma.cc/AD87-FAJG>, https://t.me/alexey_talai/73.
40. Source B063 has been withheld for protection reasons.
41. Sources B064, B168 have been withheld for protection reasons.
42. Sources B065, B066 have been withheld for protection reasons.
43. "ТАСС, "Мезенцев: Помощь Детям Донбасса Стала Мероприятием Союзного Государства," Accessed August 9, 2023, <https://perma.cc/Z4C6-QRN5>, <https://tass.ru/obschestvo/15853367>.
44. Source B448 has been withheld for protection reasons.
45. Ibid.
46. Президент России, "Указ «О мерах, осуществляемых в субъектах Российской Федерации в связи с Указом Президента Российской Федерации от 19 октября 2022 г. № 756»," October 27, 2022, <https://archive.ph/lThVI>, <http://kremlin.ru/events/president/news/69632>.
47. Sources B067, B068 have been withheld for protection reasons.
48. Sources B069, B184 have been withheld for protection reasons.
49. Source B071 has been withheld due to protection reasons.
50. @6-Б класс МБОУ г.Горловки "Школа 42", VK, <https://perma.cc/9SMP-N3J3>, https://vk.com/wall-199308208_1252.
51. Система ГАРАНТ, "Указ Губернатора Ростовской Области От 9 Марта 2023 г. N 20"О Дополнительных Мерах По Реализации Указа Президента Российской Федерации От 19 Октября 2022 г. N 757", Accessed August 21, 2023, <https://archive.ph/uz6g1>, <http://ivo.garant.ru/#/document/406505903/paragraph/1/doclist/7070:0>.
52. Source B072 has been withheld for protection reasons.
53. Ibid.
54. @alexey_talai, Telegram, <https://perma.cc/8ZDW-CPV9>, https://t.me/alexey_talai/2993.
55. Source B074 has been withheld for protection concerns.
56. Source B075 has been withheld for protection concerns.
57. Ibid.
58. Source B076 has been withheld for protection concerns.
59. OSCE, "Организация По Безопасности и Сотрудничеству в Европе По Демократическим Институтам и Правам Человека," June 20, 2023, pg. 48, <https://perma.cc/RX7T-HYQ6>, <https://www.osce.org/files/f/documents/6/a/546557.pdf>.

60. Source B077 has been withheld for protection concerns.
61. Президент Республики Беларусь, "Посещение Национального Аэропорта Минск и Минского Завода Гражданской Авиации №407," Accessed August 23, 2023, <https://archive.ph/7MdLQ>, <https://president.gov.by/ru/events/poseshchenie-nacionalnogo-aeroporta-minsk-i-minskogo-zavoda-grazhdanskoy-aviacii-no407>.
62. Sources B078, B079 have been withheld for protection reasons.
63. Sources B080, B081, B082, B083, B084 have been withheld for protection reasons.
64. Sources B468, B469 have been withheld for protection reasons.
65. All statements in this key finding represent an aggregate total based on Yale HRL's analytic synthesis of findings.
66. Sources B085, B086, B087, B088, B089, B011 have been withheld for protection reasons. Информационно-аналитический портал Союзного государства, "Союзное государство в зеркале СМИ за 10 мая," soyuz.by, <https://archive.ph/IIIFR>, <https://soyuz.by/obzor-smi/soyuznoe-gosudarstvo-v-zerkale-smi-za-10-maya-1>. Sputnik Беларусь, "Алексей Талай создает российско-белорусский фонд для помощи Донбассу," <https://archive.ph/WAN0t>, <https://sputnik.by/20230506/aleksey-talay-sozdaet-rossiysko-belorusskiy-fond-dlya-pomoschi-donbassu-1075267833.html>.
67. Sources B090, B091 have been withheld for protection reasons.
68. Note: "Adopted children" is the wording used by Belarus's state-funded media when reporting the demographics of these groups of children. Yale HRL has not yet found any additional clarification regarding the nature of these "adopted children." ; Sources B092, B093, B094 have been withheld for protection reasons.
69. Source B095 has been withheld for protection reasons. ; NAM, "Lukashenko personally approved the forced relocation of Ukrainian children, says oppositionist," June 28, 2023, <https://archive.li/J4uAt>, <https://www.belarus-nau.org/en/post/lukashenko-personally-approved-the-forced-relocation-of-ukrainian-children-says-oppositionist>.
70. Sources B096, B097 have been withheld for protection reasons. NAM, "Lukashenko personally approved the forced relocation of Ukrainian children, says oppositionist," June 28, 2023, <https://archive.li/J4uAt>, <https://www.belarus-nau.org/en/post/lukashenko-personally-approved-the-forced-relocation-of-ukrainian-children-says-oppositionist>. ; Yan, Sophia, Verity Bowman, and Nataliya Vasilyeva, "Exclusive: Belarus Abducts Thousands of Ukrainian Children," The Telegraph, July 17, 2023, <https://archive.ph/OKXMV>, <https://www.telegraph.co.uk/world-news/2023/07/17/russia-abducting-ukrainian-children-via-belarus/>.
71. Sources B098, B099, B100, B101 have been withheld for protection reasons. ; Белтелерадиокомпания, "Ребята Из Донбасса Сыграли в Хоккей На Льду 'Олимпик-Арены,'" Accessed October 4, 2023, <https://archive.ph/dh5hh>, https://www.tvr.by/news/obshchestvo/rebyata_iz_donbassa_sygrali_v_khokkey_na_ldu_olimpik_areny/.
72. Sources B102, B103, B104, B105, B106, B107, B108, B109, B110, B111, B112, B446, B447 have been withheld for protection reasons
73. Sources B113, B114 have been withheld for protection reasons
74. U.S. Department of the Treasury, "Treasury Holds the Belarusian Regime to Account on Anniversary of Fraudulent Election," August 9, 2021, <https://archive.li/HsrI7>, <https://home.treasury.gov/news/press-releases/jy0315>; ЕГР, "Сведения Из Единого Государственного Регистра Юридических Лиц и Индивидуальных Предпринимателей о Юридическом Лице," Accessed August 10, 2023, <https://archive.ph/xgb1o>, <https://egr.gov/by/egrmobile/information?pan=600122610>; Source B115 has been withheld for protection reasons. ; ОАО "БЕЛАРУСЬКАЛИЙ" ФЛАГМАН КАЛИЙНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ, "СОЦИАЛЬНАЯ ПОЛИТИКА," Accessed October 4, 2023, <https://archive.li/cjmeh>, <https://www.belaruskali.by/politika/sotsialnaya-politika/>; Source B116 has been withheld for protection reasons.
75. Sources B117, B118, B119, B120, B121, B122, B123, B462, B463, B646, B465, B466, B467, B124, B125, B126, B127 have been withheld for protection reasons. ; Google Maps, "Hotel Belarus," <https://archive.ph/0rSMj>, https://www.google.com/maps/@55.5356157,28.644111,3a,75y,90t/data=!3m8!1e2!3m6!1shttps%3Fcdn.worldota.net%2Ft%2F1024x768%2Fcontent%2F60%2Fd6%2F60d6082350a42c30bbcc4598862d7f522ce7f56a.jpeg!2e7!3e27!6shttps%3F%2F%2Flh3.googleusercontent.com%2Fgps-proxy%2FAF-Tc0SU7D3UIPw001_O_yh1TSf6anoHupoa-zrBgS1GqZUX1KfcURy_wEYod_OhZyGRI7hfIS8Q6kE2HTIE_JD0SNbNeLXCHOhgHZlpV9fdawS08AspQ7b0L7qp1Vs2ttNnRnNK5WYldfdmVP-s2VGWMQy_TB-3JerCntrOlQGtlW94WYwjGozRvTOCw%3Dw203-h135-k-no!7i1024!8i768?entry=ttu.; Yandex, "Hotel Belarus," <https://archive.ph/peeoS>, [https://yandex.com/maps/org/belarus_hotel/1107475869/gallery/?ll=28.643699,55.535514&photos\[business\]=1107475869&photos\[id\]=urn:yandex:sprav:photo:4105370&z=18](https://yandex.com/maps/org/belarus_hotel/1107475869/gallery/?ll=28.643699,55.535514&photos[business]=1107475869&photos[id]=urn:yandex:sprav:photo:4105370&z=18).
76. Sources B381, B382, B383, B384 have been withheld for protection reasons.

77. Sources B379, B380 have been withheld for protection reasons
78. Ibid.
79. Source B385 has been withheld for protection reasons.
80. Sources B128, B129, B130, B131 have been withheld for protection reasons. Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, "Уручэнне Генеральскіх Пагонаў Вышэйшаму Афіцэрскаму Складу," Accessed September 15, 2023,<https://archive.ph/Y2gCu>, <https://president.gov.by/special/be/events/vruchenie-generalskih-pogon-vysshemu-oficerskomu-sostavu>. Президент Республікі Беларусь, "Заседание Высшего Государственного Совета Союзного Государства," Accessed August 9, 2023, <https://archive.ph/Zj3lx>, [https://president.gov/by/ru/events/zasedanie-vysshego-gosudarstvennogo-soveta-soyuznogo-gosudarstva](https://president.gov.by/ru/events/zasedanie-vysshego-gosudarstvennogo-soveta-soyuznogo-gosudarstva); БЕЛТА, "Мы получили поддержку и согласие Президента", Талай об организации помощи детям из Донбасса," June 17, 2023, <https://archive.ph/TihSJ>, <https://www.belta.by/society/view/my-poluchili-podderzhku-i-soglasie-prezidenta-talaj-ob-organizatsii-pomoschi-detjam-iz-donbassa-572397-2023/>.
81. Sources B132, B133 have been withheld for protection reasons. ; ТАСС, "Мезенцев: Помощь Детям Донбасса Стала Мероприятием Союзного Государства," Accessed August 9, 2023, <https://perma.cc/Z4C6-QRN5>, <https://tass.ru/obschestvo/15853367>; Информационно-аналитический портал Союзного государства, "Высший Государственный Совет Союзного государства," Accessed August 9, 2023, <https://archive.ph/P5Quo>, <https://soyuz-by/vysshiy-gosudarstvennyy-sovet-soyuznogo-gosudarstva>; ПАРЛАМЕНТСКОЕ СОБРАНИЕ СОЮЗА БЕЛАРУСИ И РОССИИ, "Статус Высшего Государственного Совета Союзного Государства," Accessed August 9, 2023, <https://archive.ph/weid8>, https://belrus.ru/info/status_vyisshego_gosudarstvennogo_soveta_soyu/; Информационно-аналитический портал Союзного государства, "Договор о создании Союзного государства," Accessed October 4, 2023, <https://archive.ph/GEQkZ>, <https://soyuz-by/dogovor-o-sozdaniyu-soyuznogo-gosudarstva>.
82. Sources B134, B135, B136, B137, B138, B139, B447 have been withheld for protection reasons.
83. Sources B140, B141, B142, B143, B447 have been withheld for protection reasons. ; ТАСС, "Мезенцев: Помощь Детям Донбасса Стала Мероприятием Союзного Государства," Accessed August 9, 2023, <https://perma.cc/Z4C6-QRN5>, <https://tass.ru/obschestvo/15853367>.
84. Sources B144, B145, B146, B147, B148 have been withheld for protection reasons. Система ГАРАНТ, "Указ Губернатора Ростовской Области От 9 Марта 2023 г. N 20"О Дополнительных Мерах По Реализации Указа Президента Российской Федерации От 19 Октября 2022 г. N 757", Accessed August 21, 2023, <https://archive.ph/uz6g1>, <http://ivo.garant.ru/#/document/406505903/paragraph/1/doclist/7070:0>; ТАСС, "Мезенцев: Помощь Детям Донбасса Стала Мероприятием Союзного Государства," Accessed August 9, 2023, <https://perma.cc/Z4C6-QRN5>, <https://tass.ru/obschestvo/15853367>.
85. ПАРЛАМЕНТСКОЕ СОБРАНИЕ СОЮЗА БЕЛАРУСИ И РОССИИ, "Статус Высшего Государственного Совета Союзного Государства," accessed August 9, 2023, <https://archive.ph/weid8>, https://belrus.ru/info/status_vyisshego_gosudarstvennogo_soveta_soyu/; Информационно-аналитический портал Союзного государства, "Высший Государственный Совет Союзного государства," Accessed August 9, 2023, <https://archive.ph/P5Quo>, <https://soyuz-by/vysshiy-gosudarstvennyy-sovet-soyuznogo-gosudarstva>.
86. Ibid.
87. Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, "Уручэнне Генеральскіх Пагонаў Вышэйшаму Афіцэрскаму Складу," Accessed September 15, 2023, <https://archive.ph/Y2gCu>, <https://president.gov/by/special/be/events/vruchenie-generalskih-pogon-vysshemu-oficerskomu-sostavu>.
88. Sources B149, B150, B151, B152 have been withheld for protection reasons
89. ТАСС, "Мезенцев: Помощь Детям Донбасса Стала Мероприятием Союзного Государства," Accessed August 9, 2023, <https://perma.cc/Z4C6-QRN5>, <https://tass.ru/obschestvo/15853367>.
90. Ibid.
91. Source B153 has been withheld for protection reasons.; @alexey_talai, Telegram, <https://archive.ph/ZszOE>, https://t.me/alexey_talai/2481.
92. Source B154 has been withheld for protection reasons.
93. Sources B155, B156, B157 have been withheld for protection reasons.
94. Source B158 has been withheld for protection reasons.
95. Grove, Thomas, and Karolina Jeznach, "Ukrainian Children Brought to Camps in Belarus, Exposed to Pro-Kremlin Propaganda," The Wall Street Journal, Accessed October 4, 2023, <https://archive.ph/RRFtf>, <https://www.wsj.com/world/>

europe/ukrainian-children-brought-to-camps-in-belarus-exposed-to-pro-kremlin-propaganda-26be126..

96. Sources B159, B163, B161 have been withheld for protection reasons.

97. Sputnik Беларусь, "Две тысячи детей из Донбасса отдохнули в Беларуси," Accessed October 4, 2023, <https://perma.cc/W2P7-2TJ8>, <https://sputnik.by/20230603/dve-tysyachi-detey-iz-donbassa-otdokhnuli-v-belarusi-1076265417.html>.
Лента новостей ДНР, "Мезенцев: Союзное государство будет отправлять помочь Донбассу, 'кто бы что ни говорил,'" Accessed October 4, 2023, <https://archive.ph/Fa2so>, <https://dnr-news.ru/society/2023/06/03/361014.html>.

98. Source B160 has been withheld for protection reasons.

99. Президент России, "Указ «О мерах, осуществляемых в субъектах Российской Федерации в связи с Указом Президента Российской Федерации от 19 октября 2022 г. № 756»," October 28, 2022, <https://archive.ph/lThVI>, <http://kremlin.ru/events/president/news/69632>; Президента Республики Беларусь, О Пребывании Граждан Украины в Республике Беларусь № 420 От 30 Августа 2014 г," Accessed August 9, 2023, <https://archive.ph/aG76t>, <https://president.gov.by/ru/documents/ukaz-420-ot-30-avgusta-2014-g-9659>; "Президента Республики Беларусь, "Об Изменении Указа Президента Республики Беларусь (Корректируется Указ № 420 От 30 Августа 2014 г.) Указ № 326 От 14 Сентября 2022 г," Accessed August 9, 2023, <https://archive.ph/wGjKK>, <https://president.gov.by/ru/documents/ukaz-no-326-ot-14-sentyabrya-2022-g>; Venice Commission, "Belarus - Constitution (with Amendments Adopted by Referendum of 27 February 2022)." Accessed August 21, 2023, <https://perma.cc/5XU4-CBQ9>, [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-REF\(2022\)034-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-REF(2022)034-e); Freedom House, "Belarus: Freedom in the World 2023 Country Report," Accessed August 8, 2023, <https://archive.ph/Kmb46>, <https://freedomhouse.org/country/belarus/freedom-world/2023>.

100. Президента Республики Беларусь, "О Пребывании Граждан Украины в Республике Беларусь № 420 От 30 Августа 2014 г," accessed August 9, 2023, <https://archive.ph/aG76t>, <https://president.gov.by/ru/documents/ukaz-420-ot-30-avgusta-2014-g-9659>.

101. Система ГАРАНТ, "Указ Губернатора Ростовской Области От 9 Марта 2023 г. N 20"О Дополнительных Мерах По Реализации Указа Президента Российской Федерации От 19 Октября 2022 г. N 757", Accessed August 21, 2023, <https://archive.ph/uz6g1>, <http://ivo.garant.ru/#/document/406505903/paragraph/1/doclist/7070:0>.

102. ФЕДЕРАЛЬНАЯ СЛУЖБА БЕЗОПАСНОСТИ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ (ФСБ России) ПОГРАНИЧНОЕ УПРАВЛЕНИЕ, "Уважаемая Анастасия Юрьевна!" Accessed August 9, 2023, <https://archive.ph/8zuHV>, <https://telegra.ph/file/50d85769d4616564031fb.jpg>.

103. Source B161 has been withheld for protection reasons.

104. Embassy of the Republic of Belarus to the United Arab Emirates, "Travelling to Belarus with Children," Accessed October 4, 2023, <https://perma.cc/Y9XC-PDH4>, https://uae.mfa.gov/by/en/visit_Belarus/travelling_children/; Committee on the Rights of the Child, "3. State Party Reports: Russian Federation," Juvenile Justice Information Portfolio, Accessed October 4, 2023, <https://archive.ph/Wzhfy>, https://www.unicef-irc.org/portfolios/documents/434_russian-fed.htm.

105. Khoshnood, Kaveh, Nathaniel A. Raymond and Caitlin N. Howarth et al., "Russia's Systematic Program for the Re-education and Adoption of Ukraine's Children," 14 February 2023, Humanitarian Research Lab at Yale School of Public Health: New Haven, <https://hub.conflictobservatory.org/portal/sharing/rest/content/items/97f919ccfe524d31a241b53ca44076b8/data>.

106. Sources B162, B163 have been withheld for protection reasons.

107. Sources B164, B165, B166, B167 have been withheld for protection reasons. Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, "Уручэнне Генеральскіх Пагонаў Вышэйшаму Афіцэрскаму Складу," Accessed September 15, 2023, <https://archive.ph/Y2gCu>, <https://president.gov.by/special/be/events/vruchenie-generalskih-pogon-vysshemu-oficerskomu-sostavu>.

108. Source B168 has been withheld for protection reasons.

109. @alexey_talai, Telegram, <https://perma.cc/AD87-FAJG>, https://t.me/alexey_talai/73.

110. Ibid.

111. Source B169 has been withheld for protection reasons.

112. Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, "Уручэнне Генеральскіх Пагонаў Вышэйшаму Афіцэрскаму Складу," Accessed September 15, 2023, <https://archive.ph/Y2gCu>, <https://president.gov/by/special/be/events/vruchenie-generalskih-pogon-vysshemu-oficerskomu-sostavu>; TACC, "Мезенцев: Помощь Детям Донбасса Стала Мероприятием Союзного Государства," accessed August 9, 2023, <https://perma.cc/Z4C6-QRN5>, <https://tass.ru/obschestvo/15853367>; Source B119 has been withheld for protection reasons. ; Source B137 has been withheld for protection reasons.

113. "Президента Республики Беларусь, "Об Изменении Указа Президента Республики Беларусь (Корректируется

Указ № 420 От 30 Августа 2014 г.)

Указ № 326 От 14 Сентября 2022 г., Accessed August 9, 2023, <https://archive.ph/wGjKk>, <https://president.gov.by/ru/documents/ukaz-no-326-ot-14-sentyabrya-2022-g/>; Президента Республики Беларусь, О Пребывании Граждан Украины в Республике Беларусь № 420 От 30 Августа 2014 г., Accessed August 9, 2023, <https://archive.ph/aG76t>, <https://president.gov.by/ru/documents/ukaz-420-ot-30-avgusta-2014-g-9659>.

114. Source B294 has been withheld for protection reasons.; Official Internet Portal of the President of the Republic of Belarus, "BRSM Youth Union," Accessed August 9, 2023, <https://archive.ph/cGk4m>, <https://president.gov.by/en/belarus/society/public-associations/brsm-youth-union>.
115. Belarus.by, "Прием По Случаю 20-Летия Хоккейной Команды Президента Беларуси Состоялся Во Дворце Независимости," Accessed August 9, 2023, <https://archive.ph/Qdn6g>, https://www.belarus.by/ru/press-center/news/priem-po-sluchaju-20-letija-hokkejnoj-komandy-prezidenta-belarusi-sostojalsja-vo-dvortse-nezavisimosti_i_0000064385.html; Source B170 has been withheld for protection reasons.
116. Source B171 has been withheld for protection reasons.
117. Source B172 has been withheld for protection reasons.
118. ОШМИАНСКИЙ РАЙОННЫЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ, "Александр Лукашенко: мы желаем только одного — видеть улыбки детей и знать, что они живут в мире и безопасности," December 29, 2022, <https://archive.li/FaGUx>, <https://oshmiany.gov.by/ru/public-ru/view/aleksandr-lukashenko-my-zhlaem-tolko-odnogo-videt-ulybki-detej-i-znat-chto-oni-zhivut-v-mire-i-22648-2022>.
119. Sources B173, B458, B404 have been withheld for protection reasons.
120. Sources B175, B458 has been withheld for protection reasons.; Президент Республики Беларусь, "Посещение Войсковой Части 3214 Внутренних Войск МВД в Минске," <https://archive.ph/YxMuD>, <https://president.gov.by/ru/events/poseshchenie-voyskovoy-chasti-3214-vnutrennih-voysk-mvd-v-minske>.
121. Sources B176, B177, B178, B130, B033 have been withheld for protection reasons.
122. Министерство иностранных дел Республики Беларусь, "Ответ Пресс-Секретаря МИД А.Глаза На Вопрос «БелТА» в Связи с Саммитом Совета Европы 16-17 Мая 2023 г," Accessed August 8, 2023, <https://archive.ph/gNB9f>, https://www.mfa.gov.by/print/press/news_mfa/f678b080ea20c637.html; Source B459 has been withheld for protection reasons.
123. Source B179 has been withheld for protection reasons.
124. Sources B180, B181 have been withheld for protection reasons.; @vmeste_rus_ZO, Telegram, <https://archive.ph/ah20I>, https://t.me/vmeste_rus_ZO.
125. Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, "Уручэнне Генеральскіх Пагонаў Вышэйшаму Афіцэрскаму Складу," Accessed September 15, 2023, <https://archive.ph/Y2gCu>, <https://president.gov/by/special/be/events/vruchenie-generalskih-pogon-vysshemu-oficerskomu-sostavu>; Президент Республики Беларусь, "Заседание Высшего Государственного Совета Союзного Государства," Accessed August 9, 2023, <https://archive.ph/Zj3lx>, <https://president.gov/by/ru/events/zasedanie-vysshego-gosudarstvennogo-soveta-soyuznogo-gosudarstva>.
126. Source B449 has been withheld for protection reasons.
127. Президент Республики Беларусь, "Посещение Национального Аэропорта Минск и Минского Завода Гражданской Авиации №407," <https://archive.ph/7MdLQ>, <https://president.gov/by/ru/events/poseshchenie-nacionalnogo-aeroporta-minsk-i-minskogo-zavoda-grazhdanskoy-aviacii-no407>.
128. Sources B182, B183, B184, B185, B186, B187, B447, B188, B189, B190 have been withheld for protection reasons.
129. Sources B191, B193, B194 have been withheld for protection reasons.; The Investigative Committee of the Russian Federation, "The Federal Law of 28.12.2010 No 403-FZ 'On the Investigative Committee of the Russian Federation' (Extract)," <https://perma.cc/E4CF-4QZH>, https://en.sledcom.ru/Legal_information.
130. Source B192 has been withheld for protection reasons.
131. Source B195 has been withheld for protection reasons.
132. Source B196 has been withheld for protection reasons.; Source B183 has been withheld for protection reasons.; Congressional Record, September 15, 2020, Vol. 166, No. 159, <https://perma.cc/4XJQ-MQB7>, <https://www.congress.gov/116/crec/2020/09/15/CREC-2020-09-15-pt1-PgH4385-4.pdf>.
133. Defence24, "Belarus's 'Little Green Men' [REPORT]," November 19, 2021, <https://archive.ph/6mGB5>, <https://defence24.com/beloruss-little-green-men-report>.

134. Sources B197, B183 have been withheld for protection reasons.
135. Human Rights Watch, "Belarus: Unprecedented Crackdown," January 13, 2021, <https://perma.cc/4N9S-4W8L>, <https://www.hrw.org/news/2021/01/13/belarus-unprecedented-crackdown>; Source B198 has been withheld for protection reasons; OSCE, "OSCE Rapporteur's Report under the Moscow Mechanism on Alleged Human Rights Violations Related to the Presidential Elections of 9 August 2020 in Belarus," November 5, 2020, <https://perma.cc/C8K5-DKY5>, <https://www.osce.org/odihr/469539>; Furlong, Ray, "Lukashenka's 'Zombies': The Units Ready For A Crackdown In Belarus," Radio Free Europe/Radio Liberty, <https://perma.cc/H9VZ-DV88>, <https://www.rferl.org/a/lukashenka-s-zombies-the-units-ready-for-a-crackdown-in-belarus/30755414.html>.
136. Администраторы, "Сдачи На Краповый Берет За 20 Лет » Спецназ Беларуси (в/ч 3214)," 3214.by, Accessed October 5, 2023, <https://archive.ph/Gb2wz>, <https://3214.by/gallery/filmy/22-sdachi-na-krapovoj-beret-za-20-let.html>; Презідент Рэспублікі Беларусь, "Служба бяспекі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь," <https://archive.ph/dLP38>, <https://president.gov.by/be/statebodies/sluzhba-bjaspeki-prjezdjenta-rjespublik-beloruss>.
137. Source B199 has been withheld for protection reasons; Президент Республики Беларусь, "Посещение Войсковой Части 3214 Внутренних Войск МВД в Минске," July 28, 2020, <https://archive.ph/YxMuD>, <https://president.gov.by/ru/events/poseshchenie-voyskovoy-chasti-3214-vnutrennih-voysk-mvd-v-minske>.
138. Belteleradiocompany, "President Visits Military Unit 3214," July 28, 2020, <https://archive.ph/eznAP>, https://www.tvr.by/eng/news/obshchestvo/prezident_poseshchaet_voyskovyyu_chast_3214/.
139. Human Rights Watch, "Belarus: Unprecedented Crackdown," January 13, 2021, <https://perma.cc/4N9S-4W8L>, <https://www.hrw.org/news/2021/01/13/belarus-unprecedented-crackdown>; Source B198 has been withheld for protection reasons; OSCE, "OSCE Rapporteur's Report under the Moscow Mechanism on Alleged Human Rights Violations Related to the Presidential Elections of 9 August 2020 in Belarus," November 5, 2020, <https://perma.cc/C8K5-DKY5>, <https://www.osce.org/odihr/469539>; Furlong, Ray, "Lukashenka's 'Zombies': The Units Ready For A Crackdown In Belarus," Radio Free Europe/Radio Liberty, <https://perma.cc/H9VZ-DV88>, <https://www.rferl.org/a/lukashenka-s-zombies-the-units-ready-for-a-crackdown-in-belarus/30755414.html>.
140. Новая газета, "Каратель по вызову," <https://archive.ph/TQDaA>, <https://novayagazeta.ru/articles/2020/08/15/86681-karatel-po-vyzovu>.
141. The Investigative Committee of the Russian Federation, "The Federal Law of 28.12.2010 No 403-FZ 'On the Investigative Committee of the Russian Federation' (Extract)," <https://perma.cc/E4CF-4QZH>, https://en.sledcom.ru/Legal_information.
142. Source B205 has been withheld for protection reasons; Source B206 has been withheld for protection reasons.
143. Source B207 has been withheld for protection reasons.
144. Meduza, "The Investigative Committee Is Always with You' Russia's Federal Investigators Are Actively Recruiting Children from Eastern Ukraine to Their Cadet Schools," August 17, 2023, <https://perma.cc/VM9C-3R9W>, <https://meduza.io/en/feature/2023/08/17/the-investigative-committee-is-always-with-you>; Source B208 has been withheld for protection reasons; Source B209 has been withheld for protection reasons; Source B210 has been withheld for protection reasons.
145. Source B211 has been withheld for protection reasons.
146. Source B212 has been withheld for protection reasons; Source B213 has been withheld for protection reasons.
147. Source B214 has been withheld for protection reasons; Source B210 has been withheld for protection reasons.
148. Source B215 has been withheld for protection reasons.
149. Source B216 has been withheld for protection reasons; Source B217 has been withheld for protection reasons; Source B188 has been withheld for protection reasons.
150. Source B447 has been withheld for protection reasons; Source B218 has been withheld for protection reasons.
151. Source B447 has been withheld for protection reasons; Source B219 has been withheld for protection reasons.
152. Source B448 has been withheld for protection reasons.
153. Source B448 has been withheld for protection reasons.
154. Source B221 has been withheld for protection reasons.
155. Source B201 has been withheld for protection reasons.
156. June 2023 – FSB documentation establishing regulations for entry into and travel across Rostov territory

ФЕДЕРАЛЬНАЯ СЛУЖБА БЕЗОПАСНОСТИ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ (ФСБ России) ПОГРАНИЧНОЕ УПРАВЛЕНИЕ, "Уважаемая Анастасия Юрьевна!" accessed August 9, 2023, <https://archive.ph/8zuHV>, <https://telegra.ph/file/50d85769d4616564031fb.jpg>.

157. Лента новостей Луганска, "В Ростовской Области Ввели Новые Меры Контроля Въезда и Выезда Из Донбасса," March 9, 2023, <https://archive.ph/rpkJw>, <https://lugansk-news.ru/society/2023/03/09/49038.html>; Система ГАРАНТ, "Указ Губернатора Ростовской Области От 9 Марта 2023 г. N 20"О Дополнительных Мерах По Реализации Указа Президента Российской Федерации От 19 Октября 2022 г. N 757", Accessed August 21, 2023, <https://archive.ph/uz6g1>, <http://ivo.garant.ru/#/document/406505903/paragraph/1/doclist/7070:0>.
158. Настоящее Время, "Хирург рассказал о Крыме, духовности и помощи Путину," <https://archive.ph/fBbhh>, <https://www.currenttime.tv/a/32572832.html>.
159. Mackinnon, Amy, "Belarus Is Abducting Ukrainian Children in Plain Sight," Foreign Policy, August 11, 2023, <https://archive.ph/Y6Qst>, <https://foreignpolicy.com/2023/08/11/belarus-abducting-deporting-ukrainian-children-social-media-networks-kyiv-minsk-camps-russia-war-donbas/>; Source B449 has been withheld for protection reasons.
160. Source B222 has been withheld for protection reasons; Source B223 has been withheld for protection reasons; Source B224 has been withheld for protection reasons; Source B225 has been withheld for protection reasons; Source B226 has been withheld for protection reasons; Source B227 has been withheld for protection reasons; Source B228 has been withheld for protection reasons; Source B229 has been withheld for protection reasons; Source B230 has been withheld for protection reasons; Source B231 has been withheld for protection reasons; Source B232 has been withheld for protection reasons; Source B233 has been withheld for protection reasons; Source B234 has been withheld for protection reasons; Source B235 has been withheld for protection reasons.
161. Source B236 has been withheld for protection reasons.
162. Source B237 has been withheld for protection reasons; Source B238 has been withheld for protection reasons; Source B239 has been withheld for protection reasons; Source B240 has been withheld for protection reasons; Звезда, "«Ради детей реально горы готов свернуть». Директор ОО «Дельфины» из Донецка о Талае," June 19, 2023, <https://archive.ph/zjATv>, <https://zviazda.by/ru/news/20230619/1687176194-radi-detey-realno-gory-gotov-svernut-direktor-oo-delfiny-iz-donecka-o-talae>; Плотникова, Анна, "Украинские Дети – Невольники Минского Режима," Голос Америки, April 13, 2023, <https://archive.ph/Vbu3t>, <https://www.golosameriki.com/a/ukrainian-children-in-belarus/7049305.html>; ТАСС, "Мезенцев: Помощь Детям Донбасса Стала Мероприятием Союзного Государства," September 23, 2022, <https://perma.cc/Z4C6-QRN5>, <https://tass.ru/obschestvo/15853367>; Центр национального спротиву, "Білоруський паралімпієць вивозить українських дітей до рб," July 2, 2023, <https://archive.li/LXafY>, <https://sprotiv.mod.gov.ua/biloruskyj-paralimpijets-vyvozyt-ukrayinskyh-ditej-do-rb/>; Source B450 has been withheld for protection reasons.
163. @alexey_talai, Telegram, May 28, 2021, <https://perma.cc/AD87-FAJG>, https://t.me/alexey_talai/73; Source B451 has been withheld for protection reasons.
164. Source B241 has been withheld for protection reasons; Source B242 has been withheld for protection reasons; Source B243 has been withheld for protection reasons; Парламентская газета. "Владимир Валерьевич Рогов," October 6, 2023. <https://www.pnp.ru/person/vladimir-rogov/>.
165. @alexey_talai, Telegram, June 21, 2023, <https://archive.ph/n9z3m>, https://t.me/alexey_talai/3242.
166. Source B244 has been withheld for protection reasons; Source B245 has been withheld for protection reasons; Source B246 has been withheld for protection reasons; Source B247 has been withheld for protection reasons; Source B248 has been withheld for protection reasons; Source B452 has been withheld for protection reasons; Source B249 has been withheld for protection reasons; Source B250 has been withheld for protection reasons; Source B251 has been withheld for protection reasons; Source B252 has been withheld for protection reasons.
167. Source B253 has been withheld for protection reasons; Source B254 has been withheld for protection reasons; Source B256 has been withheld for protection reasons; Source B258 has been withheld for protection reasons; Source B259 has been withheld for protection reasons.
168. Source B261 has been withheld for protection reasons.
169. Source B453 has been withheld for protection reasons.
170. БЕЛТА, "Мы получили поддержку и согласие Президента'. Талай об организации помощи детям из Донбасса," June 17, 2023, <https://perma.cc/MZJ4-BN3K>, <https://www.belta.by/society/view/my-poluchili-podderzhku-i-soglasie-prezidenta-talaj-ob-organizatsii-pomoschi-detjam-iz-donbassa-572397-2023/>.
171. Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, "Уручэнне Генеральскіх Пагонаў Вышэйшаму Афіцэрскаму Складу," Accessed September 15, 2023, <https://archive.ph/Y2gCu>, <https://president.gov.by/special/be/events/vruchenie-general-skikh-pogon->

vysshemu-oficerskomu-sostavu.

172. TACC, "Мезенцев: Помощь Детям Донбасса Стала Мероприятием Союзного Государства," September 23, 2022, <https://perma.cc/Z4C6-QRN5>, <https://tass.ru/obschestvo/15853367>.
173. Source B262 has been withheld for protection reasons; Source B152 has been withheld for protection reasons; Source B341 has been withheld for protection reasons.
174. @alexey_talai, Telegram, April 28, 2023, <https://perma.cc/8ZDW-CPV9>, https://t.me/alexey_talai/2993.
175. Source B263 has been withheld for protection reasons.
176. Source B264 has been withheld for protection reasons.
177. Source B265 has been withheld for protection reasons; Source B266 has been withheld for protection reasons; Source B267 has been withheld for protection reasons; Source B268 has been withheld for protection reasons; Source B269 has been withheld for protection reasons; Source B445 has been withheld for protection reasons; Source B270 has been withheld for protection reasons.
178. Source B271 has been withheld for protection reasons.
179. News UA, "ГЛАВА КРАСНОГО КРЕСТА БЕЛАРУСИ ПРИЗНАЛ СВОЕ УЧАСТИЕ В ДЕПОРТАЦИИ УКРАИНСКИХ ДЕТЕЙ – КИЕВ ТРЕБУЕТ АРЕСТА," <https://archive.li/EeGKJ>, <https://uanews.net/ru/post/148549>.
180. Source B278 has been withheld for protection reasons.
181. Source B279 has been withheld for protection reasons.
182. Source B451 has been withheld for protection reasons; Source B280 has been withheld for protection reasons.
183. Source B451 has been withheld for protection reasons; Source B281 has been withheld for protection reasons; @zerkalo_io, Telegram, edited September 7, 2023, <https://perma.cc/D7BH-65FR>, https://t.me/zerkalo_io/78973; Source B461 has been withheld for protection reasons.
184. ICRC, "The Fundamental Principles of the International Red Cross and Red Crescent Movement," <https://perma.cc/A579-93D9>, https://www.icrc.org/sites/default/files/topic/file_plus_list/4046-the_fundamental_principles_of_the_international_red_cross_and_red_crescent_movement.pdf.
185. IFRC, "Statement: In Response to the Belarus Red Cross Secretary General's Visit to Luhansk and Donetsk and His Statements to the Media," June 19, 2023, <https://archive.ph/wNzhZ>, <https://www.ifrc.org/article/statement-response-belarus-red-cross-secretary-generals-visit-luhansk-and-donetsk-and-his>.
186. ICRC, "The Fundamental Principles of the International Red Cross and Red Crescent Movement," <https://perma.cc/A579-93D9>, https://www.icrc.org/sites/default/files/topic/file_plus_list/4046-the_fundamental_principles_of_the_international_red_cross_and_red_crescent_movement.pdf.
187. ICRC, "The Fundamental Principles of the International Red Cross and Red Crescent Movement," <https://perma.cc/A579-93D9>, https://www.icrc.org/sites/default/files/topic/file_plus_list/4046-the_fundamental_principles_of_the_international_red_cross_and_red_crescent_movement.pdf; ICRC, "Governing Board," <https://perma.cc/7S48-59ZY>, <https://www.ifrc.org/who-we-are/people-and-structures/ifrc-governance/governing-board>; ICRC, "Cooperating with National Societies," <https://perma.cc/J7NP-MJUW>, <https://www.icrc.org/en/what-we-do/cooperating-national-societies>; ICRC, "What is the ICRC's relationship with national Red Cross and Red Crescent societies?" November 20, 2012, <https://perma.cc/G5MN-5W3U>, <https://www.icrc.org/en/doc/resources/documents/faq/5fmjhl.htm>; Jean-Luc Blondel, "Cooperation between National Societies and the International Committee of the Red Cross: an essential and demanding partnership," International Review of the Red Cross, no. 323 (June 1998), <https://perma.cc/2YQE-RXHV>, <https://www.icrc.org/en/doc/resources/documents/article/other/57jpc4.htm>.
188. Keaten, Jamey, "Global Red Cross Urges Ouster of Belarus Chapter Chief Who Boasted of Bringing in Ukrainian Children," AP News, October 4, 2023, <https://perma.cc/5EVT-8PZV>, <https://apnews.com/article/shautsou-belarus-red-cross-red-crescent-ukraine-russia-children-e3cac2b28d61660b9c4b815a19ba6887>.
189. Keaten, Jamey, "Global Red Cross Urges Ouster of Belarus Chapter Chief Who Boasted of Bringing in Ukrainian Children," AP News, October 4, 2023, <https://perma.cc/5EVT-8PZV>, <https://apnews.com/article/shautsou-belarus-red-cross-red-crescent-ukraine-russia-children-e3cac2b28d61660b9c4b815a19ba6887>.
190. Grove, Thomas, and Karolina Jeznach, "Ukrainian Children Brought to Camps in Belarus, Exposed to Pro-Kremlin Propaganda," The Wall Street Journal, August 21, 2023, <https://archive.ph/RRFtf>, <https://www.wsj.com/world/europe/ukrainian-children-brought-to-camps-in-belarus-exposed-to-pro-kremlin-propaganda-26be126>; U.S. Department of the Treasury, "Treasury Holds the Belarusian Regime to Account on Anniversary of Fraudulent Election," August

9, 2021, <https://archive.li/Hsrl7>, <https://home.treasury.gov/news/press-releases/jy0315>; Source B284 has been withheld for protection reasons; ЕГР, "Сведения Из Единого Государственного Регистра Юридических Лиц и Индивидуальных Предпринимателей о Юридическом Лице," <https://archive.ph/xgb1o>, <https://egr.gov/by/egrmobile/information?pan=600122610>; Source B285 has been withheld for protection reasons; Source B286 has been withheld for protection reasons;

191. Source B449 has been withheld for protection reasons;
192. Официальный сайт Совета Республики, "Головатый Иван Иванович," <https://perma.cc/GG5H-TGPC>, <http://www.sovrep.gov.by/ru/senators-ru/view/Halavatyj-ivan-627/>.
193. Source B449 has been withheld for protection reasons.
194. Grove, Thomas, and Karolina Jeznach, "Ukrainian Children Brought to Camps in Belarus, Exposed to Pro-Kremlin Propaganda," The Wall Street Journal, August 21, 2023, <https://archive.ph/RRFtf>, <https://www.wsj.com/world/europe/ukrainian-children-brought-to-camps-in-belarus-exposed-to-pro-kremlin-propaganda-26be126>.
195. Source B448 has been withheld for protection reasons; Source B287 has been withheld for protection reasons; Source B288 has been withheld for protection reasons; Source B289 has been withheld for protection reasons; Source B290 has been withheld for protection reasons.
196. Source B291 has been withheld for protection reasons.
197. Source B292 has been withheld for protection reasons; Source B293 has been withheld for protection reasons.
198. Source B294 has been withheld for protection reasons.
199. Source B295 has been withheld for protection reasons; Source B296 has been withheld for protection reasons.
200. Source B297 has been withheld for protection reasons; Source B298 has been withheld for protection reasons; Source B299 has been withheld for protection reasons; Source B300 has been withheld for protection reasons; БРСМ, "Яркий Аккорд Отдыха Детей Из Донбасса в Беларуси— Интерактивная Площадка и Разговоры По Душам," <https://perma.cc/2XQX-W9QA>, <https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:sqT0Irg6IXkJ:https://brsm.by/news/yarkij-akkord-otdyha-detej-iz-donbassa-v-belarusi/&cd=2&hl=en&ct=clnk&gl=us>; Source B301 has been withheld for protection reasons.
201. Source B449 has been withheld for protection reasons; Source B302 has been withheld for protection reasons; Source B303 has been withheld for protection reasons; Source B304 has been withheld for protection reasons.
202. Епархия, Донецкая, "Лидеры Инвалидов-Общественников Побывали в Гостях у Митрополита Илариона," Донбасс Православный, January 5, 2021, <https://perma.cc/NE9T-XWJ>, <https://donetsk.church.ua/2021/05/01/lidery-invalidov-obshhestvennikov-pobivali-v-gostyakh-u-mitropolita-ilariона/>; @alexey_talai, Telegram, May 28, 2021, <https://perma.cc/AD87-FAJG>, https://t.me/alexey_talai/73.
203. Source B305 has been withheld for protection reasons; Source B306 has been withheld for protection reasons; Source B307 has been withheld for protection reasons; Source B308 has been withheld for protection reasons; Source B309 has been withheld for protection reasons; Source B310 has been withheld for protection reasons; Source B311 has been withheld for protection reasons; Source B312 has been withheld for protection reasons.
204. Source B314 has been withheld for protection reasons; Source B315 has been withheld for protection reasons; Source B316 has been withheld for protection reasons.
205. Source B317 has been withheld for protection reasons.
206. Source B318 has been withheld for protection reasons.
207. Source B319 has been withheld for protection reasons.
208. Source B320 has been withheld for protection reasons; Source B321 has been withheld for protection reasons.
209. Official Internet Portal of the President of the Republic of Belarus, "BRSM Youth Union," Accessed August 9, 2023, <https://archive.ph/cGk4m>, <https://president.gov.by/en/belarus/society/public-associations/brsm-youth-union>.
210. Official Internet Portal of the President of the Republic of Belarus, "BRSM Youth Union," Accessed August 9, 2023, <https://archive.ph/cGk4m>, <https://president.gov.by/en/belarus/society/public-associations/brsm-youth-union>.
211. Source B322 has been withheld for protection reasons; Source B323 has been withheld for protection reasons; Source B324 has been withheld for protection reasons.
212. Source B449 has been withheld for protection reasons.

213. Source B325 has been withheld for protection reasons; Source B326 has been withheld for protection reasons.
214. Source B329 has been withheld for protection reasons; Source B391 has been withheld for protection reasons; Source B390 has been withheld for protection reasons.
215. Source B330 has been withheld for protection reasons; Source B331 has been withheld for protection reasons.
216. Source B332 has been withheld for protection reasons; Source B333 has been withheld for protection reasons.
217. Собенко, Надія, "Путінські 'Нічні Вовки' Можуть Потрапити Під Санкції ЄС – ЗМІ," Суспільне Новини, July 19, 2022, <https://suspilne.media/262108-putinski-nicni-vovki-mozut-potrapiti-pid-sankcii-es-zmi/>; European Union, "Legislation," Official Journal of the European Union, Volume 65, no. L193 (July 21, 2022): 276, <https://perma.cc/EK8Y-JX6F>, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2022:193:FULL&from=EN>; "Kira Harris (2020) Russia's Fifth Column: The Influence of the Night Wolves Motorcycle Club, Studies in Conflict & Terrorism, 43:4, 259-273, DOI: 10.1080/1057610X.2018.1455373"
218. @Alexandr_Khirurg Zaldastanov, VK, June 12, 2023, <https://archive.li/E9fft>, https://vk.com/wall425514368_1535; @ Alexandr_Khirurg Zaldastanov, VK, June 10, 2023, <https://archive.li/pk40I>, https://vk.com/wall425514368_1534; @ Alexandr_Khirurg Zaldastanov, VK, March 27, 2023, <https://archive.li/hScsL>, https://vk.com/wall425514368_1508; @ Alexandr_Khirurg Zaldastanov, VK, March 5, 2023, <https://archive.li/PfmOX>, https://vk.com/wall425514368_1501; Office of Foreign Assets Control, "Sanctions List Search," Accessed October 10, 2023, <https://perma.cc/R86H-L7CU>, <https://sanctionssearch.ofac.treas.gov/Details.aspx?id=17317>; U.S. Department of the Treasury, "Treasury Targets Additional Ukrainian Separatists and Russian Individuals and Entities," December 19, 2014, <https://perma.cc/6XX5-CDDR>, <https://home.treasury.gov/news/press-releases/jl9729>.
219. U.S. Department of the Treasury, "Treasury Targets Additional Ukrainian Separatists and Russian Individuals and Entities," December 19, 2014, <https://perma.cc/6XX5-CDDR>, <https://home.treasury.gov/news/press-releases/jl9729>.
220. Source B334 has been withheld for protection reasons; @donbassr, Telegram, September 30, 2023, <https://perma.cc/J2X9-4ELF>, <https://t.me/donbassr/47587>; Charter97, "Night Wolves Platoon Went To Ukraine," February 8, 2023, <https://perma.cc/MB7E-NWNC>, <https://charter97.org/en/news/2023/2/8/535531/>.
221. @roscosmos_gk, Telegram, edited October 25, 2022, <https://perma.cc/5HU3-SHU9>, <https://t.me/roscosmos/7316>; International Astronautical Federation, "ROSCOSMOS," <https://perma.cc/W64S-S25D>, <https://www.iafastro.org/membership/all-members/roscosmos.html>.
222. "Kira Harris (2020) Russia's Fifth Column: The Influence of the Night Wolves Motorcycle Club, Studies in Conflict & Terrorism, 43:4, 259-273, DOI: 10.1080/1057610X.2018.1455373"; U.S. Department of the Treasury, "Treasury Targets Additional Ukrainian Separatists and Russian Individuals and Entities," December 19, 2014, <https://perma.cc/6XX5-CDDR>, <https://home.treasury.gov/news/press-releases/jl9729>.
223. Source B335 has been withheld for protection reasons; Source B336 has been withheld for protection reasons; Source B337 has been withheld for protection reasons.
224. Source B338 has been withheld for protection reasons.
225. Source B340 has been withheld for protection reasons; Source B341 has been withheld for protection reasons; Source B342 has been withheld for protection reasons.
226. Source B343 has been withheld for protection reasons.
227. Source B344 has been withheld for protection reasons.
228. Source B460 has been withheld for protection reasons.
229. Source B345 has been withheld for protection reasons; Source B346 has been withheld for protection reasons; Source B347 has been withheld for protection reasons; Source B348 has been withheld for protection reasons.
230. Source B349 has been withheld for protection reasons; Source B350 has been withheld for protection reasons; Source B351 has been withheld for protection reasons.
231. Source B352 has been withheld for protection reasons.
232. Source B354 has been withheld for protection reasons.
233. Source B353 has been withheld for protection reasons.
234. Source B354 has been withheld for protection reasons.
235. Source B355 has been withheld for protection reasons.

236. Source B356 has been withheld for protection reasons.
237. Source B357 has been withheld for protection reasons; Source B358 has been withheld for protection reasons; Source B359 has been withheld for protection reasons.
238. Лента новостей Луганска, "Ужесточен Порядок Въезда в Ростовскую Область Из Новых Регионов," September 3, 2023, <https://perma.cc/UR7U-R99W>, <https://lugansk-news.ru/society/2023/03/09/49035.html>.
239. Source B360 has been withheld for protection reasons.
240. Source B361 has been withheld for protection reasons; Source B362 has been withheld for protection reasons; Source B363 has been withheld for protection reasons; Source B364 has been withheld for protection reasons.
241. Source B365 has been withheld for protection reasons; Source B366 has been withheld for protection reasons.
242. Source B367 has been withheld for protection reasons.
243. @sputnik.by, "Белорусский перевозчик запускает автобусные рейсы из Минска в Донецк," Дзен, May 19, 2023, <https://perma.cc/E3W9-NKHT>, <https://dzen.ru/a/ZGcyw09XGTdwfoWY>.
244. @avtovokzal_dnr, Telegram, <https://perma.cc/DU44-YYHB>, https://t.me/avtovokzal_dnr/9.
245. Source B368 has been withheld for protection reasons.
246. Grove, Thomas, and Karolina Jeznach, "Ukrainian Children Brought to Camps in Belarus, Exposed to Pro-Kremlin Propaganda," The Wall Street Journal, Accessed October 4, 2023, <https://archive.ph/RRFtf>, <https://www.wsj.com/world/europe/ukrainian-children-brought-to-camps-in-belarus-exposed-to-pro-kremlin-propaganda-26be126>.
247. Source B369 has been withheld for protection reasons; Source B370 has been withheld for protection reasons; Source B371 has been withheld for protection reasons.
248. Source B372 has been withheld for protection reasons.
249. Source B373 has been withheld for protection reasons.
250. All statements in this paragraph represent an aggregate total based on Yale HRL's analytic synthesis of findings.
251. Freedom House, "Belarus: Freedom in the World 2023 Country Report," Accessed August 8, 2023, <https://archive.ph/Kmb46>, <https://freedomhouse.org/country/belarus/freedom-world/2023>.
252. Ibid.
253. Venice Commission, "Belarus - Constitution (with Amendments Adopted by Referendum of 27 February 2022)." Accessed August 21, 2023, <https://perma.cc/5XU4-CBQ9>, [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-REF\(2022\)034-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-REF(2022)034-e).
254. @alexey_talai, Telegram, <https://perma.cc/8ZDW-CPV9>, https://t.me/alexey_talai/2993.
255. Ibid.
256. Телеканал Беларусь 1, "Алексей Талай: 'Всех Знаю, Всех Помню и За Каждого Молюсь!'" March 3, 2023, <https://perma.cc/CZJ8-3PLK>, <https://www.youtube.com/watch?v=z7B0ymOnxb8>.
257. Source B374 has been withheld for protection reasons.
258. Source B375 has been withheld for protection reasons.
259. Source B376 has been withheld for protection reasons.
260. Source B377 has been withheld for protection reasons; Belarus24.by, "Дети Из Донбасса Прибыли в Беларусь На Оздоровление," September 19, 2023, <https://perma.cc/3GY3-7CLF>, <https://belarus24.by/news/society/deti-iz-donbassa-pribyli-v-beloruss-na-ozdorovlenie190920231000/>.
261. Source B378 has been withheld for protection reasons.
262. Source B386 has been withheld for protection reasons; Source B387 has been withheld for protection reasons; Source B388 has been withheld for protection reasons; Source B389 has been withheld for protection reasons.
263. Source B390 has been withheld for protection reasons.
264. Freedom House, "Belarus: Freedom in the World 2023 Country Report," Accessed August 8, 2023, <https://archive.ph/Kmb46>, <https://freedomhouse.org/country/belarus/freedom-world/2023>.
265. Source B391 has been withheld for protection reasons; Sputnik.by, "Политолог Шпаковский назначен советником-

посланником посольства Беларусь в РФ", Accessed October 4, 2023, <https://perma.cc/NX7R-UPAW>, <https://sputnik.by/20230901/politolog-shpakovskiy-naznachen-sovetnikom-poslannikom-posolstva-belorusi-v-rf-1079092953.html>.

266. Source B392 has been withheld for protection reasons.
267. Source B393 has been withheld for protection reasons; Source B395 has been withheld for protection reasons.
268. Source B399 has been withheld for protection reasons.
269. Министерство образования Республики Беларусь Главное управление по образованию Брестского облисполкома. "Республиканская Акция «Мечты Рождаются – Мечты Сбываются!»." Accessed August 9, 2023, <https://archive.ph/KEKkF> [@obrazovanie_Lida](http://goo.baranovichi.edu.by/ru/main.aspx?guid=96521), Telegram, <https://perma.cc/5RFW-3FDA>, https://t.me/obrazovanie_Lida/37894.
270. Министерство образования Республики Беларусь Главное управление по образованию Брестского облисполкома. "Республиканская Акция «Мечты Рождаются – Мечты Сбываются!»." Accessed August 9, 2023, <https://archive.ph/KEKkF> [@obrazovanie_Lida](http://goo.baranovichi.edu.by/ru/main.aspx?guid=96521), Telegram, <https://perma.cc/5RFW-3FDA>, https://t.me/obrazovanie_Lida/37894.
271. Министерство образования Республики Беларусь Главное управление по образованию Брестского облисполкома. "Республиканская Акция «Мечты Рождаются – Мечты Сбываются!»." Accessed August 9, 2023, <https://archive.ph/KEKkF> [@obrazovanie_Lida](http://goo.baranovichi.edu.by/ru/main.aspx?guid=96521), Telegram, <https://perma.cc/5RFW-3FDA>, https://t.me/obrazovanie_Lida/37894.
272. Source B400 has been withheld for protection reasons.
273. Source B404 has been withheld for protection reasons; Source B405 has been withheld for protection reasons; Official Internet Portal of the President of the Republic of Belarus. "Visit to Military Unit No. 3214 of the Internal Troops of the Ministry of Internal Affairs in Uruchie," July 28, 2020. <https://president.gov.by/en/events/visit-to-military-unit-no-3214-of-the-internal-troops-of-the-ministry-of-internal-affairs-in-uruchie>.
274. Source B406 has been withheld for protection reasons.; OpenSanctions, "Internal Troops of the Ministry of Internal Affairs of the Republic of Belarus," June 10, 2022, <https://perma.cc/6CAJ-8CPW>, <https://www.opensanctions.org/entities/NK-bhQnSMi87Ewv6fRk7Q6Z8n/>; Source B407 has been withheld for protection reasons.
275. Uluer Defense, "Shayka Classic," <https://perma.cc/2QNH-DNQC>, <https://www.uluerdefense.com/shayka-classic/>; Source B408 has been withheld for protection reasons. .
276. The unit is led by Vladimir Zhiznevsky, who is under European Union sanctions and was considered for US sanctions in 2020 ("Notes: Commission of acts of violence against peaceful protesters, torture of detainees, inhumane detainment conditions, persecution of political opposition and journalists."); Congressional Record, September 15, 2020, Vol. 166 edition, sec. No. 159, <https://perma.cc/4XJQ-MQB7>, <https://www.congress.gov/116/crec/2020/09/15/CREC-2020-09-15-pt1-PgH4385-4.pdf>; Source B409 has been withheld for protection reasons.
277. Source B410 has been withheld for protection reasons.
278. Source B444 has been withheld for protection reasons.
279. Source B412 has been withheld for protection reasons; Source B413 has been withheld for protection reasons.
280. Source B414 has been withheld for protection reasons; Source B415 has been withheld for protection reasons.
281. Source B416 has been withheld for protection reasons; Source B417 has been withheld for protection reasons.
282. Source B418 has been withheld for protection reasons; Source B419 has been withheld for protection reasons.
283. Source B420 has been withheld for protection reasons.
284. Source B422 has been withheld for protection reasons.
285. This statement represents an aggregate total based on Yale HRL's analytic synthesis of findings.
286. Source B424 has been withheld for protection reasons.
287. Source B425 has been withheld for protection reasons; Source B426 has been withheld for protection reasons.
288. Source B427 has been withheld for protection reasons.
289. Source B428 has been withheld for protection reasons.
290. Ibid; Source B429 has been withheld for protection reasons.
291. Source B430 has been withheld for protection reasons; Source B431 has been withheld for protection reasons; Source B432 has been withheld for protection reasons; Source B433 has been withheld for protection reasons; Source B434 has been withheld for protection reasons.

292. Электронный Солигорск, "Обновлено! Судьба областного отделения по лечению covid-19 у детей в Солигорске," November 10, 2021, <https://perma.cc/JL3S-66AX>, <https://esoligorsk.by/novosti/v-soligorske/61581-ne-zakryt-a-pereekhal-pointerresoialis-v-soligorskoj-tsrb-sudboj-oblazhnogo-otdeleniya-po-lecheniyu-koronavirusnoj-infektsii-u-detej>; Шахцёр Солигорск, "26 точек подачи кислорода: инфекционное отделение солигорской больницы готово принять первых пациентов с COVID-19," November 27, 2020, <https://perma.cc/WY5Z-TWPX>, <https://shahter.by/soligorsk/52-tochki-podachi-kisloroda-infektsionnoe-otdelenie-soligorskoj-bolnitsy-gotovo-prinyat-pervyh-patsientov-s-covid-19/>.